

አሜሪካኖችና የሰብአዊ መብቶች መከበር ጥያቄ በኢትዮጵያ

አክሎግ ቢራራ (ዶር)

ኢትዮጵያን በሚመለከት በዚህ ወር በአሜሪካ ምክር ቤት ሁለት ያልታሰቡ ውይይቶች ተካሂደዋል፤ አንድ የአቋም ሰነድ ይፋ ሆኗል። የአሜሪካ የውጭ ጉዳይ መስሪያ ቤት ከአርባ ገጽ በላይ የሚሆን በመረጃ የተደገፈ ሰነድ ይፋ አድርጓል። የሰብአዊ መብቶች አለመከበር ለኢትዮጵያና ለአካባቢው ሰላም፤ እርጋታና አብሮ መኖር አደገኛ፤ ለአገሪቱ ዘላቂና ፍትሃዊ እድገት እንቅስቃሴ ማነቆ መሆኑን ጠቅሶ የኢትዮጵያ መንግሥት የኢትዮጵያውያንን ነጻነት፤ ክብር፤ ህይወት፤ ሰብአዊ መብትና ደህንነት እንዲያከር ጠይቋል። በተመሳሳይ አንድ የአሜሪካ ምክር ቤት ክፍል በአሮሞያ የተካሄደውን ግድያና ሌላ ተመልክቶ የባለሞያዎች ዘገባ አድርጓል። የተገኙት ባለሞያዎች የአክላንድ ኢንሰቲቲውት መስራችና ዲሬክተር፤ የአልጀዚራና የአምነስቲ ኢንተርናሽናል ጋዜጠኞች ነበሩ። በዚህ ውይይት ብዙ መቶ የሚሆኑ የአሮሞያ ብሄር ተወካዮችና ሌሎች ኢትዮጵያውያን በተመልካችነት ተገኝተዋል። ውይይቱ ወደ ምክር ቤቱ መደበኛ ዘገባና አቋም ያመራል የሚሉ ተመልካቾች አሉ። ይህ ሊሆን ወይም ላይሆን ይችላል። የአሜሪካኖቹ ትኩረት አዲስ ፕሬዝደንት ከመምረጡ ላይ ስለሚሆን በምክር ቤት ደረጃ ሌላ አቋም ይወሰዳል የሚል ግምት የለኝም።

የአስራ አንዱ ሴናተሮች አቋም በዚህ ሁኔታ ነው ይፋ የሆነው። ከጥቂት ወራቶች በፊት የአውሮፓ ፓርላማ በአሮሞያና በሌሎች ቦታዎች የተከሰተውን ሰላማዊ ሕዝባዊ አመፅ፤ ግድያና አፈና በሚመለከት ጠንካራ የሆነ አቋም ወስዷል። የአውሮፓው ምክር ቤትና በአሜሪካ የታወቁ ሴናተሮች ይፋ ያደረጉት አቋም ተመሳሳይነት አለው። ከእነዚህ መካከል፤

አንድ፤ ሁለቱም የኢትዮጵያ መንግሥት የደህንነትና የልዩ ፌዴራል ፖሊስ ኃይሎች ያደረጉትን “ግድያ፤ እስራት፤ ማሳደድ” ያወጣሉ፤ ይህ ሁኔታ እንዲቆም ያሳስባሉ፤

ሁለት፤ “የታሰሩ ጋዜጠኞች፤ ዲሞክራቶች፤ የሰብአዊ መብት ጠበቃዎች፤ የፖለቲካ ተቃዋሚዎች” በአስቸኳይ እንዲፈቱ ይጠይቃሉ፤

ሶስት፤ “ዝግ የሆነው የፖለቲካውና የማህበረሰብአዊው ምህዳር እንዲለቀቅ፤ የዜጎች የመናገር፤ የመሰብሰብ፤ የመንቀሳቀስ፤ ሰላማዊ ሰልፍ የማድረግና” ተመሳሳይ መብቶች እንዲከፈት ይጠይቃል፤

አራት፤ “የኢትዮጵያ መንግሥት የራሱን ሕገመንግሥት እንዲያከብር” ያሳስባል።

የሴናተሮቹን ውሳኔ (Resolution) ጠንካራ የሚያደርጉ ሁለት አስኳል ጉዳዮች አሉ። አንዱ፤ “የአሜሪካ የውጭ ጉዳይ ሃላፊ አሜሪካ ለኢትዮጵያ መንግሥት ለደህንነት፤ ለመረጃ፤ ለፀረ-ሽብርተኝነት መከላከያና ተመሳሳይ የምትሰጠው የመሳሪያ፤ የመረጃና የገንዘብ ድጋፍ” ለተፈለገው ስራ ብቻ እንዲውል፤ ቅርበትና አስተማማኝ ጥናትና ክትትል እንዲደረግበት፤ የሚሰጠው ድጋፍ ለኢትዮጵያውያን ሰላማዊ ተቃዋሚዎች የማጥቃት ዘመቻ እንዳይውል፤ መስሪያ ቤቱ ይኸን በሚመለከት ለአሜሪካ ምክር ቤት (ሴናት) ሪፖርት እንዲያቀርብ የሚለው ነው።

ሁለተኛው፤ የአሜሪካ የዓለም አቀፍ የእርዳታ መስሪያ ቤት “ለኢትዮጵያ የሚሰጠው እርዳታ “ከሰብአዊ መብቶች መከበር ጋር እንዲያያዝ፤ አሜሪካ እርዳታ በምትሰጥበት አካባቢ የሚኖሩ ነዋሪዎች ከመሬታቸውና ከኑሯቸው እንዳይፈናቀሉ” እንዲያደርግ፤ የአሜሪካ እርዳታ የመንግሥት አፈና መሳሪያ እንዳይሆን፤ ድርጅቱ እንደዋና ስራው አድርጎ መያዝ ያለበት “የዲሞክራሲና የመልካም አስተዳደር ስራዎችና ተቋሞችን ማጠናከር” መሆኑን ተቀብሎ ጉዳዩን የአሜሪካ የውጭ ጉዳይ ኃላፊ እንዲከታተልና ለሴናቱ ሪፖርት እንዲያቀርብ የሚል ይገኝበታል። ይህ ከስራ ላይ ከዋለ ይጠቅማል።

ለማንኛውም የአውሮፓና የአሜሪካ ምክር ቤቶች በኢትዮጵያ የሰብአዊ መብቶች መከበር አስፈላጊነት ጉዳይ የሚያደርጉት እንቅስቃሴ ሁሉም ኢትዮጵያውያን የሚፈልጉት፤ የሚደግፉት፤ የሚያራምዱትና የሚንቀሳቀሱበት ነው። በቅርቡ ለአሜሪካ ፕሬዝደንትነት ተወዳድሮ የነበረው፤ ወደፊት ፕሬዝደንት ለመሆን ተስፋ አለው የሚባለው ወጣቱ ሴናተር ማርኮ ሩቢዮ ፕሬዝደንት አባማ በኢትዮጵያ “ታሪካዊ ጉብኝት” ሲያደርጉ ጠንካራ ደብዳቤ እንደጻፈ አስታውሳለሁ። ይህ በ July 22, 2015 የተጻፈ ደብዳቤ እንዲህ ይላል። “Although the United States and Ethiopia share an interest in fighting terrorism and securing stability through the region, it is essential that the U.S. does not turn a blind eye to Ethiopia’s human rights abuses. By shutting down avenues to express dissent through the political process, civil society, or media, Ethiopia’s government may fuel further instability in the country.....I ask that during your meeting with Ethiopian officials, as well as in any public remarks, that you strongly

condemn the arrest of political prisoners and encourage the government to respect human rights and the freedom of assembly. It is important that the United States continues to promote democracy and freedom for everyone, including the people of Ethiopia.” ኢትዮጵያና አሜሪካ የጋራ የሆነ የፀረ-ሽብርተኝነት አቋምና ስራ ቢሰሩም የኢትዮጵያ መንግሥት የሰብአዊ መብቶች አፈናና ግፍ ሁለተኛ ደረጃ መያዝ የለበትም። ይህ ሁኔታ ከቀጠለ በአካባቢው ያለውን ያለመረጋጋት አደጋ ያባብሰዋል። አሜሪካ ከፍተኛ ትኩረት መስጠት የሚኖርባት ለእያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ ነጻነትና መብት መከበር፤ ለዘላቂ ዲሞክራሲ ስርዓት ምስረታ ትኩረትና ድጋፍ መስጠት መሆን አለበት። በመገናኛ ብዙሃን፤ በመኖር፤ በመጻፍ፤ በመሰብሰብ፤ በጋዜጠኞች ሚና፤ በሰላማዊ ለውጥ ጠበቃዎች ላይ የሚደረገው አፈና ተቀባይነት የለውም። መቆም አለበት። የአንተ ጉብኝት አፋኝና ጨቋኝ ለሆነው መንግሥት አግባብነት ይሰጣል የሚል መልእክት እንዳይከሰት አስባለሁ። የጋዜጠኞችን መብት ለመታደግ የተቋቋመው ድርጅት በተደጋጋሚ እንዳሳሰበው፤ የኢህአዴግ መንግሥት የፀረ-ሽብርተኝነትን ደንብ አግባብ በሌለው መልክ እየተጠቀመ እንደ እስክንድር ነጋ ታዋቂ የሆኑ ጋዜጠኞችን አስሯል፤ ከመንግሥት ቁጥጥር ውጭ የሆኑ መገናኛ ብዙሃንን ዘግቷል።” ይህን ሲል አፈናውና ጭካኔው አሜሪካ ከምታምንባቸው እሴቶች ጋር የሚዳረር መሆኑን በማመን ነው።

ሴናተር ሩቢዮ የኢትዮጵያን ሁኔታ በቅርብ ከሚከታተሉ መሪዎች መካከል አንዱ ነው። በደብዳቤው የአሜሪካ National Democratic Institute, International Republican Institute, and International Foundation for Electoral Systems የተባሉት ተቋሞች ሁኔታውን ለማጥናት ወደ ኢትዮጵያ ለመሄድ ያደረጉት መከራ አለመሳካቱን ገልጾ፤ ፕሬዝዳንት አባማ የሚመሩት የአሜሪካ መንግሥት በኢትዮጵያ በተከታይ የሚካሄደው “የሰብአዊ መብት አፈና” እንዲቆም አሳስቦ ነበር። “I ask that during your meeting with Ethiopian officials, as well as in any public remarks, that you strongly condemn the arrest of political prisoners and encourage the government to respect human rights and the freedom of assembly. It is important that the United States continues to promote democracy and freedom for everyone, including the people of Ethiopia.”

አባማ ጎብኝተው ከተመለሱ በኋላ ሁኔታው ተባብሷል፤ የአሜሪካ እርዳታ ቀጥሏል። ይህ አደጋ ወደፊት ሊያመጣው የሚችለውን ጠንቅ በማጤን ነው ሴናተሮቹ ውሳኔ ያሳለፉት። አንዳንድ የውስጥ ታዛቢዎች ሴናተሮቹ ከበፊት በበለጠ ደረጃ ሁኔታውን እንደሚከታተሉ ይናገራሉ።

በአሜሪካ የሚኖሩ ኢትዮጵያውያን ከእነዚህና ከሌሎች የምክር ቤት አባላት ጋር ተከታታይ ግንኙነቶች እንደሚያደርጉና አቤቱታቸውን ከመቸውም በበለጠ ደረጃ ለአሜሪካ ሕዝብ እንደሚያቀርቡ ይናገራሉ። የፕሬዝዳንት አባማ ግብኝት ከመካሄዱም በፊት በዓለም ዙሪያ የሚገኙ ኢትዮጵያውያን ተመሳሳይ አቤቱታ አቅርበው አጥጋቢ መልስ አላገኙም ነበር፤ ጉብኝቱን የተቃወሙ ነበሩ። የፕሬዝዳንቱን ጉብኝት በሚመለከት July, 2015 ለአሜሪካ ሕዝብ በእንግሊዝኛ ተጽፎ ወደ አማርኛ የተተረጎመው የእኔ ግልጽ ደብዳቤ የአውሮፓና የአሜሪካ ምክር ቤቶች ካወጧቸው ውሳኔዎች ጋር ተመሳሳይነት ስላለው ስላለውና ለአንባቢዎች ይጠቅም ይሆናል በሚል እምነት በሁለት ክፍሎች አቀርበዋለሁ። ክፍል አንድን ከዚህ በታች በቅንፍ አስገብቻለሁ። ክፍል ሁለት በሌላ ጊዜ እንደሚቀርብ አምናለሁ።

“አምባገነን አወዳሽ ወይንስ ዲሞክራሲ አጎልማሽ?”

ክፍል አንድ

አክሎግ ቢራራ (ዶ/ር)

የዚህ ሃተታ ዓላማ የፕሬዝዳንት አባማን ጉብኝት አግባብና ሚዛናዊ ባለው መንገድ ተንትኖ አሉታዊና አወንታዊ ገጽታዎቹን ለአማርኛ ተናጋሪዎች ለማቅረብ፤ የወደፊቱ የኢትዮጵያ ህልውና አስተማማኝ ሆኖ፤ የሰብአዊ መብቶችና የሕግ የበላይነት መከበር አለባቸውና የዲሞክራሲ አገዛዝ ምስረታ ሂደቶች ሕዝብን ማእከል ማድረግ አለባቸው የሚለው ብሂል ያገባናል የሚሉ ክፍሎች፤ ፈቃደኛነት ካላቸው፤ በጋራ በተናጠል ሊሰሯቸው የሚችሉትን የተወሰኑ መንደርደሪያ ሃሳቦች ለማቅረብ ነው። ባለፈው ሳምንት በድህረ ገጾች ላይ የተሰራጨው ተመሳሳይ ትችት ሆነ ተብሎ ለእንግሊዝኛ ተናጋሪዎች፤ በተለይ ለአሜሪካ ሕዝብ ቀርቧል፤ ብዙ ጠቃሚና የተለመደው “ለምን ይኼ ተባለ፤ ለምን ይኼ አልተባለም” የሚሉ ትችቶች ተሰራጭተዋል። ሁለቱንም አስተናግዳለሁ።

ፕሬዝዳንት አባማ የጋበዛቸውን ተባባሪ መንግሥት ላለማስቀየም ሲሉ ዲፕሎማሲ በሚጠይቀው መሰረት “የኢትዮጵያ መንግሥት “ዲሞክራሲያዊ በሆነ ሂደት የተመረጠ ነው” ያሉት የተሳሳተና ከሃቁ የራቀ መሆኑ አያከራክርም። ይኼ ብዙ ትችት የቀረበበት፤ የሳቸውን ዝናና ታሪክ የበከለ አነጋገር እንዳለ ሆኖ፤ የትግራይ ሕዝብ ነጻ አውጭ ግንባር (ህወሓት) በበላይነትና በብቸኝነት የሚያሸከረከረው የኢትዮጵያ ሕዝቦች ኦብዮታዊ፤ ዲሞክራሲያዊ ግንባር (ኢህአዴግ) አፋኝ፤ ጨቋኝና ሙሰኛ አገዛዝ በማያሻማ ደረጃ ተጋልጧል። የፖለቲካ ተቃዋሚዎች፤ ጋዜጠኞች፤ ምሁራን፤ የሰብአዊ መብቶች ደጋፊ ድርጅቶችና ሌሎች በተደጋጋሚ ያቀረቡትን የመጥፎ አገዛዝ ትችት እሳቸው በማንዴላ አዳራሽ በዝርዝር አቅርበውታል። ለመሰረተ ልማት ትኩረት የሰጠው፤ በውጭ እርዳታ ግብዓቶች ድጋፍ የማይናቅ እንቅስቃሴ ያሳየው እድገት ዘላቂነትና ፍትሃዊነት እንዲኖረው ከተፈለገ አምባገነኑ አገዛዝ በዲሞክራሲያዊ አገዛዝ መለወጥ እንዳለበት ተናግረዋል።

በዓለም ታዋቂ የሆኑ የልማት ልሂቃን--ጀሴፍ ስቲግሊትዝ፤ አማሪታ ሴን፤ ዊሊያም ኢስተርሊ፤ ሞሃመድ ዩኑስ-- የሚጋሩትና እኔም ሙሉ በሙሉ የማምነበት አንድ መሪ ፅንሰ ሃሳብ አለ። ይኼውም ጥሩ፤ አሳታፊ፤ የሕዝብ ተወካይነት ያለው ወይንም ዲሞክራሲያዊ አገዛዝ ለዘላቂና ፍትሃዊ እድገት ወሳኝ መሆኑን ነው። የዚህ አይነት አገዛዝ የተራውን ሕዝብ ኑሮ ከማሻሻሉ በላይ ለሽብርተኞችና ሌሎች አመፀኞች በር አይከፍትም፤ መሸሽጊያ አይፈጥርም። በተጻራሪው፤ ተመሳሳይም ባይሆኑም፤ በግብፅ፤ በሊቢያ፤ በሶሪያ፤ በኢራክ፤ በየመን፤ በአፍጋኒስታን፤ በሰማሊያ፤ በደቡብና ሰሜን ሱዳን፤ በኢትዮጵያ እንደሚታየው በጭካኔ፤ በአፈና፤ በጠባብ ብሄርተኝነትና በሙሰኝነት የተበከለ አገዛዝ የእርስ በእርስ ግጭቶች፤ የሃገር መፈራረስ፤ የዘር ወይንም የኃይማኖት ማጥፋት፤ የጥላቻ፤ የቀመኛነት፤ የአመፀኝነት፤ የሽብርተኝነትና የፀረ-እርጋታነት በሮች ከፋች ነው። ሶሪያን ያየ ይፍረድ። እነዚህ ከስተቶች እየተባባሱ ሲሄዱ ምንም አይነት ክትትል፤ ስለላና ኃይል ሊገታቸው እንደማይችል በግብጽና ሌሎች ሃገሮች አይተናል።

በዓለም ብቸኛውና ታላቅ የሆነው የአሜሪካ መንግሥት ጨቋኝና ሙሰኛ መንግሥታት እድሜያቸው አጭር መሆኑን ያውቃል። ሆኖም፤ አምባገነኖችና ሙሰኞች የአሜሪካን ወቅታዊ ጥቅም እስካገለገሉ ወይንም እስካለተጻረሩ ድረስ የአሜሪካ መንግሥት የሚሰጣቸውን ድጋፍ የነፈገበት ወይንም የከለከለበት ሁኔታ የተወሰነ ነው። አሜሪካ “ለአሜሪካ ጥቅም እንጅ ለራሷም እሴቶች ደንታ የላትም” የሚሉ ብዙ የውጭ ሃገር ምሁራንና ተቋሞች አሉ። ለምሳሌ እስቲግሊትዝ። ይኼ እውነት ቢሆንም፤ ሌሎች ሃገሮችም በመጀመሪያ የሚያስተናግዱት የራሳቸውን ጥቅም መሆኑን መዘንጋት አንችልም። ቻይና ምሳሌ ናት፤ ሕንድ ምሳሌ ናት፤ ሳውዲ አረቢያ ምሳሌ ናት፤ ግብጽ ምሳሌ ናት። ቁም ነገሩ፤ አሜሪካን የሚያስጋት አፋኝ፤ አምባገነን፤ አግላይ፤ ጎሰኛና ሙሰኛ የሆኑ መንግሥታትን መርዳት አስተማማኝ አለመሆኑ ነው። የሙባረክ መንግሥት አምባገነና ሙሰኛ ስለነበረ በሕዝብ አመጽ ወደቀ። የቱኒዢያም እንደዚሁ። ስለሆነም፤ ለአሜሪካ ዘላቂ ጥቅም አስተማማኝ የሚሆነው፤ አምባገነኑን አገዛዝ ማወደስ ሳይሆን፤ የኢትዮጵያን ዘላቂ ጥቅም፤ ብሄራዊ ክብር፤ አንድነት፤ ሉዓላዊነት፤ የሕዝብ እኩልነት የሚያስከብር፤ ተወዳዳሪ የሆነ አገር ተከል የግል ኢኮኖሚ የሚፈጥር፤ በሕግ የበላይነት የሚያምንና የሚገዛ፤ ሕዝብን ከሕዝብ የሚያገናኝና የሚያስማማ፤ ሰብአዊ መብቶችን የሚያከብርና የሚያስከብር፤ እውነተኛ ዲሞክራሲ እንዲመሰረት የፖለቲካውንና የማህበረሰቡን ምህዳር ሙሉ በሙሉ የሚከፍት መንግሥትና ተቋማት ሲኖሩ ነው። በማንኛውም መስፈርት ሲታይ፤ የኢትዮጵያ መንግሥት በአንድ የጎሳ ልሂቃን ስብስቦች የተመሰረተ አምባገነናዊ እንጅ ዲሞክራሲያዊ አገዛዝ አይደለም። እነዚህን መስፈርቶች አያሟላም።

ይህ አምባገነን ቡድን፤ ሕዝብን ከሕዝብ፤ ኃይማኖትን ከኃይማኖት፤ ቋንቋን ከቋንቋ፤ ክልልን ከክልል ለያይቶ አደገኛ ሁኔታዎችን ፈጥሯል። ወጣቱ ትውልድ የሚነጋገርበት የጋራ የሆነ ቋንቋ እንዳይኖረው ተደርጓል። የኢትዮጵያን የብዙ ሽህ አመታት ታሪክ የመቶ ዓመታት ታሪክ ነው ብሎ ፈርጆ ነበር። ይኼ የተሳሳተ አዲስ ታሪክ ፈጠራ አደገኛ ነው። ለማህበረሰባዊና ኢኮኖሚያዊ ትምህርት በቀላሉ የማይፈታ ማነቆ መሆኑ የአደባባይ ምስጢር ነው። ብዙ ብሄር፤ ብሄረሰብ የሚኖርባቸው ሃገሮች--ሕንድ፤ አሜሪካ፤ ጋና፤ ናይጄሪያ፤ ኬንያ-- የዚህ አይነት ማነቆ አልተከሰተባቸውም። ጋና በጎሳ የመደራጀት ፖለቲካን በሕገ መንግሥቷ የከለከለችበት ዋና ምክንያት አደጋውን አይታ ነው። ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት ዝቅ ብለው ጠባብ ብሄርተኝነት መሪ ርእዮት ሲሆን ሊከተል የሚችለውን አደጋ በየጎሳላቸው፤ በሩዋንዳ አይተናል። አንዳንድ ታዛቢዎች ይኼን ተመልክተው “ኢትዮጵያ የመፈራረስ እድል አላት” እና “የእርስ በርስ ግጭት የማይቀር ነው” ይላሉ። እኔ ይኼን ባልቀበልም አደጋው መኖሩን አልከድም። ብልህ የሆነና እውቀት ያለው፤ ለኢትዮጵያና ለመላው ሕዝቧ ተቆርቋሪ የሆነ ግለሰብ፤ ቡድን፤ ፓርቲ ሁለቱም አደጋዎች እንዳይከሰቱ በአስቸኳይ ተፈላልጎና ተከባብሮ ለመነጋገር፤ ለመወያየት፤ ለመደራደርና መፍትሄዎችን ለመቀየስ ይችላል። ሆኖም፤ በአገር ቤትም ሆነ በውጭ ፍላጎትና ፈቃደኝነት አይታይም። ልክ ችግሮች እንደሌሉ ተደርጎ፤ ሁሉም በሃይል ታፍኖ፤ በፍርሃት ተወጥሮ፤ “ዓላማቸውን ስኬታማ ለማድረግ እድል የሚጠብቁ ኃይሎች” በመሳሪያ ተዘጋጅተው ሲታዩ “እኛ ኢትዮጵያዊያን ምን ሆንን” ብሎ ራሱን መጠየቅ አግባብ አለው። ጥያቄውን የማቅረብና መልሱን የመፈለግ ሃላፊነት የገዢው ፓርቲ ብቻ ሳይሆን የሁላችንም ነው።

የማይካደው፤ የኢትዮጵያ ህልውና በፈተና ላይ መሆኑ ነው። ባጭሩ ለማስቀመጥ፤ ይህች ታላቅና የሚከራ ታሪክ ያላትና በአጭር ጊዜ ሃብታምና ዘመናዊ ለመሆን የምትችል አገር፤ በአንድ ላይ ተሰብስበው ለመስራት የሚችሉ የበሰሉ ሰዎች፤ ተደማጭነት ያላቸው መሪዎች፤ ምሁራን፤ አባቶች፤ ወጣቶች፤ የኃይማኖት መሪዎች እንደሌሊት ሆኖ ሲታይ ለውጭ ታዛቢዎች ብቻ ሳይሆን ለተራው ኢትዮጵያዊ ግር ይላል፤ ያስጨንቃል፤ ያሳስባል። ለማጠናከር፤ ይህችን የሚያከራ ታሪክና ለመላው ሕዝቧ የሚበቃ መሬትና እምቅ ጥሬት ያላት አገር ለማዳንና ዲሞክራሲያዊ ስርዓት እንዲመሰረት ለማድረግ የሚችለው የኢትዮጵያ ሕዝብ ብቻ ነው። የውጭ መንግሥታት ወይም የሰብአዊ መብት ተቋሞች፤ ወይም አበዳሪዎች ኢትዮጵያን ከአደጋ ሊያድኑ አይችሉም። ድህነትን ፈጽሞ ለመቅረፍ አይችሉም፤ ዲሞክራሲያዊ ስርዓትን ሊመሰርቱልን አይችሉም። የሚያበረታታው ሁኔታ ግን ለኢትዮጵያ ዘላቂነት፤ ለሰብአዊ መብቶች መከበር፤ ለፍትህ፤ ለሕግ የበላይነትና ለዲሞክራሲ የሚታገሉ፤ በእስር ቤት የሚሰቃዩ፤ የሞቱና የተሰደዱ ኢትዮጵያውያን መኖራቸው ነው። ውጭም ሆነ አገር ቤት በዓል ሲከበር፤ ሰላማዊ ሰልፍ ሲደረግ የሚታየው ክስተት ኢትዮጵያዊነት እያደገና እየተስፋፋ መሄዱን ያሳያል። አፈናው፤ ስለላው፤ ፍርሃቱ አላቆመውም፤ እንዲያውም እያጠናከረው ነው። ይኼ የሚያበረታታ የማህበረሰብ ሂደት ወደ ድርጅትና ወደ ጥሩ አመራር መለወጥ አለበት።

ፕሬዝዳንት አባማ የጎበኗት ኢትዮጵያ፤ በመሰረት ልማት እድገት እያሳየች ነው ቢባልም፤ ዘርፈ ብዙ የሆኑ የማህበረሰብ፤ የፖለቲካ፤ የኢኮኖሚ፤ የኃይማኖትና የባህል ቀውሶች ተከስተውባታል። ወጣቱ ትውልድ ወደ ውጭ ይጎርፋል። የኑሮ ውድነት አብዛኛውን ሕዝብ አድክሞታል። የገቢና የኃብት ልዩነት አደገኛ ከሆነ ደረጃ ላይ ደርሷል። አብዛኛው ሕዝብ የሚፈልገውና የሚመኘው የፖለቲካ ነጻነት ብቻ አይደለም። ከአስቃቂና መዋቅራዊ ከሆነ የኑሮ ውድነት፤ ከተዛባ የገቢና የኃብት ስርጭት ሰቆቃ፤ ከጉቦና ሙሰና፤ ከጎሳዊ አድልዎ፤ ከውጭ እርዳታ አሮንቃ ነጻ ለመሆን ይፈልጋል። የጥቂቶች ኢኮኖሚ ይኼን መዋቅራዊ ችግር ሊወጣው እንደማይችል UNCTAD ያወጣው ዘገባ ያሳያል። ሌላው ቀርቶ የገዢው ፓርቲ አሞጋሽ የሆነው ዓለም ባንክ አንድ ሶስተኛው የኢትዮጵያ ሕዝብ “ምስኪን” እንደሆነ መዝግቦታል። መዋቅራዊ አሮንቃ ስርዓት ወለድ ነው። ስርዓቱ ካልተለወጠ እድገቱ የሚያገለለው ጥቂቶችን መሆኑንና የጥቂቶች መገልገያ የሆነ እድገት አደጋ እንደሚያስከትል ፕሬዝዳንት አባማም በንግግራቸው አቅርበውታል።”